Ötödik évfolyam. 15. szám. Székely-Udvarhely, 1899. április 9.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMÜVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Papok-, tanitók- és községi elöljáróknak egész évre 6 kor., a tanitó-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér.
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
BETEGH PÁL.

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □ cm.-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. — Bélyegdij külön 60 fillér. Nyilttér sora 1 kor. Hirdetés és nyilt-tér dija előre fizetendő.
— Hirdetéseket e lap részére elfogad minden hirdetési iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEGH PÁL könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utcza), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Vármegyénk törvényhatóságának tavaszi rendes közgyüléséből.

Törvényhatósági bizottságunk e hó 6-án d. e. 10 órakor kezdődőleg és folytatólag 7-én délelőtt tartotta tavaszi rendes közgyülését Haller János gróf, vármegyénk főispánja elnöklete alatt a vármegyeház disztermében.

A közgyülésen jelen volt Daniel Gábor dr, képviselőházi alelnök is, kinek vezetésével — ősi szokás szerint — küldöttség hivta meg gróf főispán ő méltóságát az elnöki szék elfoglalására. Zajos éljenzéssel fogadta a bizottság főispánunkat, ki a következő lendületes szép beszéddel nyitotta meg a közgyülést:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Most, midőn vármegyénk bizottságának ügyrendtartási szabályaiban megállapitott tavaszi rendes közgyülését kötelességszerüleg ezennel megnyitnám és e kötelesség teljesitése közben őszintén üdvözlöm mindnyájukat, az első szó, mely ezt követőleg elhangzik ajkamról, nem lehet más, mint a köszönet szava és pedig azért, hogy a közügy érdekében oly szép számmal méltóztattak egybegyülni, megjelenni.

Elnöki kötelességem előtt folytatólag meghajolva, elodázhatlan feladatomnak ismerem e megnyitó szük keretében, röviden bár, de megemlékezni a közelmult nevezetesebb eseményeiről, s ennek eleget teendő, nem csak nem térhetek ki, de első sorban vissza kell pillantanom utolsó rendes közgyülésünk óta hazánk politikai életében lezajlott ama nagy horderejü eseményekre, melyek mint égiháboru szülte nagy és irtózatos zivatarként dühöngtek odább s tomboltak el fejeink felett. E zivatarok szinhelye hónapokon keresztül — mint azt mindnyájan jól tudjuk,fájdalom — parlamentünk vala, mely szomoru képnek láttára, valamint kivétel nélkül minden igazán érző, elfogulatlan hazafi lelke mélyen s fájdalmasan elszorult, éppen ugy mindenki a félelemtől aggódva, remegve gondolt arra a pusztitásra, melyet e zivatarok a közjavakban okoztak — s a végre, melyet még okozhatnak s okozni fognak.

Távol áll az tőlem, hogy e lezajlott zivatarokat részletesen taglalva, azokat emlékökben ujólag felidézni óhajtanám, — hála az égnek, hogy ezek elmultanak — s ezt már azért sem tenném, mert e helyről elnöki székemből nem tartanám sem tapintatosnak, még kevésbé megengedhetőnek ezeknek feszegetését — és röviden csak azt vagyok mondandó, nyugodjunk bele mindnyájan, hogy kiderült az égbolt — s áldjuk Istent, hogy megjelent a horisonton a kiengesztelődés szivárványa!

A lezajlott viharok taglalásától merőben eltekintve, lehetetlen azonban meg nem emlékeznem e megnyitó szük keretében azon tényezők, azon kimagasló és kiváló hazafiakról, kiknek az isteni gondviselés után joggal s méltán köszönheti nemzetünk azt, hogy politikai életünk láthatárán megjelent a várva-várt szivárvány; félreismerhetlenül, félremagyarázhatlan hazafi érdeme pedig ez egyfelől a volt kormányelnökünk, most már felséges jó urunk magyar főudvarmestere Bánffy báró ő exellentiájának, ki a mint egyfelől emberfeletti önfeláldozás, igazi magyar hazafiság, teljes odaadás és lélekből szolgálta négy nehéz évek küzdelmei közepette hazáját s forrón szeretett nemzetét — midőn azt látta, hogy a személye ellen inditott harcz és üldözés a szenvedélyek elvadulása folytán lángba boritja a közéletet — hazája s nemzete jól felfogott érdekét respektálva, visszalépett a kormányról, ezzel elősegitve a politikai pártok kiengesztelhetését, alkalmat nyujtott az uj kormányelnök ő nagyméltóságának a nagy Deák Ferencz tanitványának, a kipróbált hazafinak arra, hogy a lezajlott s elmult égi háboru nyomában járó parlamenti békét az alkotó áldásos munkásság javára kihasználhassa, gyümölcsözővé tehesse!

Tek. törvényhatósági bizottság!

Nekem nem csak nincs okom elhallgatni, de velem született őszinteséggel büszkén vallom azt, miszerint engemet — a kormánytól ekként visszavonuló miniszterelnök személyéhez, az emberhez, baráthoz, egyrészt mint hivatali főnököm s elöljárómhoz a legmélyebb tisztelettel párosult őszinte szeretet s a legbensőbb ragaszkodás füzött mindig s e kapocs fog állandóan végső órámig hozzája füznie; részint tekintettel e benső viszonyra, hogy elfogultsággal ne vádoltathassam, tartózkodom az ő s kormányon volt társai hazafiui érdemeiről e helyről bővebben megemlékezni, — a mint tulfelől a servilismus vádját, mely hála Istenemnek soha sem volt kenyerem, magamtól jó messzi elháritandó, hasonlólag tartózkodnom kell az uj kormányelnök Széll Kálmán ő nagyméltósága hazafiui érdemeiről szólani; mindkettőjöket mint igáz lelkes hazafiakat ismeri az ország, ténykedésök felett a történet lesz hivatva itéletet mondani — s meggyőződésem az, hogy e nemes vármegye közönsége mint mindig, ugy ezuttal is bölcsen el fogja találni a helyes középutat e kitünőségek, e kimagasló alakok időszerü üdvözlésére. A lezajlott eseményekről a fentebbieket elmondani nem csak időszerünek, de kötelességemnek is ismertem s végzem lelkem azon hő óhajával, adná az ég, hadd teremje meg a béke áldásos gyümölcseit!

Ezek előrebocsátása után, engedje meg nekem a tekintetes törv. bizottság, hogy első sorban nagybecsü tudomásokra hozhassam a Nagyméltóságos m. k. Belügyministerium ama bölcs s vármegyénket végtelen hálára elkötelező magas intézkedését, melylyel is a vármegyei tiszti személyzet illetményeinek felemelésére vonatkozólag kegyeskedett határozni.

Ezen 118316|898. sz. belügyi magas rendelkezés, a mely még Perczel Dezső ő nagyméltósága belügyészsége alatt kelt s határozottan az ő, vármegyénket minden időben oly melegen támogató jó indulatának kifolyása, jóvá hagyván októberi közgyülésünknek 229. sz. idevágó határozatát, egyuttal biztos kilátásba helyezi a vármegyei tiszti személyzet illetményeinek felemelését fedező összeget — ennek kiutalását az 1899-ik évi állami költségvetés megszavazása utánra tartván fent.

Szerény nézetem szerint, teljesen felesleges munkát végeznék én akkor, ha önök előtt azt longum et latum tárgyalnám, hogy ezen magas intézkedés milyen régen érzett hiányt pótol, szüntet meg s milyen jótékony, áldásos hatással van ez a mindennapi lélekölő irodai munkában görnyedező lelkes tiszti személyzetünkre, mondom ezt bővebben ecsetelni feleslegesnek tartanám, de azt el nem mulaszthatom, hogy e helyen arra kérjem a tek. törvényhatósági bizottságot, méltóztassék e magas intézkedés ötletéből magas kormányunkkal szemben az elismerés és köszönetnek kifejezést adni.

Tovább menve, nem hallgathatom el azt sem, hogy magas kormányunk más irányban is anyagi támogatásban kegyeskedett részesiteni vármegyénket — és pedig Dr. Darányi Ignácz földmivelési miniszter ur a közelmult időkben leküldte vármegyénkbe meghatalmazottját Pirkner János miniszteri tanácsos urat — ki is a miniszter képviseletében a keresztúri tenyészbika vásáron megjelenvén, engedélyezte, hogy állami közvetités mellett 20 százalék árkedvezménynyel községeink számára 30 drb tenyészbika szereztessék be — s egyidejüleg 300 frtot kitevő jutalmat osztatott ki a tenyésztők között.

Ő nagyméltóságának, kinek is „Gazdasági egyletünk“ a közelmultakbani reconstructióját köszönhetjük — köszönhetjük azt is, hogy a vármegyében mielőbb egy egészséges alapra fektetett s állami segélyben részesülő „tejszövetkezet“ fog létesülni.

Kereskedelmi kormányunk figyelme is kiterjedt vármegyénkre s e helyen bejelentendőnek tartom ama magas intézkedést, miszerint idevágó felterjesztésem tekintetbe vételével, biztos kilátásba helyeztetett a városunkban elhelyezett áll. kő- és agyagipariskola épületeinek a kor és közegészségügy kivánalmainak megfelelő még ez év folytáni kibővitése.

Most meg kötelességszerüleg bejelentem a tek. törv. bizottságnak, miszerint e közgyülést megelőzőleg a központban számonkérő széket tartva, megvizsgáltam az ügykezelést s a pénzkezelést — nemkülönben a 3 járás szolgabirói hivatalait kint a helyszinén.

E vizsgálatok eredményéről felvett vizsgálati jegyzőkönyvek rendelkezésemre egy-egy külön példányban be lettek terjesztve a közgyülés elébe.

Emlitett vizsgálatok rendén és alkalmával arról győződtem meg, hogy tisztikarunk s a kezelő személyzet ugy a központban, mint a járásokban is kötelessége teljes öntudatában, lelkiismeretesen él hivatásának, hivatalának, s egész lélekből igyekszik jóvátenni a mi rossz, s jobbá, a mi jó; s ha mind ennek daczára még is fordul elő mulasztás és el nem nézhető hiba, ez határozottan annak irandó rovására, hogy ma a papir és tinta korszak századában személyzetünk annyira tul van terhelve, miszerint többre már menni emberileg teljes lehetetlen.

Vizsgálataim rendén én mindenütt javulást konstatáltam — s e javulást igazolja az is, hogy egy hosszu év lefolyása alatt egyetlen egy esetben kelletett részemről fegyelmi eljárást elrendelnem.

A vizsgálatok rendén felmerült és észlelt hiányok megszüntetése iránt megtettem a rendes uton kellő intézkedéseimet, merültek fel azonban még olyas természetü hiányok is, melyeknek orvoslását nem birom már jog és hatáskörömben eszközölni — s melyek orvoslása feltétlen a törvényhatósági bizottságra s ennek határozata folytán a kormányra tartozik — s ennek beavatkozását igényli.

Ezen hiányok vonatkoznak az erdei kihágásos ügyek körül hozott itéletek végrehajthatására.

Méltóztatnak emlékezni, már az októberi közgyülési megnyitóm rendén volt szerencsém rámutatni arra, hogy itt vajmi beteges állapotokkal állunk szemben, s hangsulyoztam, hogy e baj igen régi keletü s annyira elmérgesedett, miszerint ennek orvoslásával tovább késni nem szabad, nem tanácsos már az okból sem, mert igy az 1879. XXXII. t.-cz. vármegyénkben teljesen illusoriussá válik. Ebből kifolyólag rá kell mutatnom arra, hogy az udvarhelyi és oklándi szolgabirói járásokban az erdei kihágási ügyekben hozott itéletek hosszu évekre visszamenőleg nincsenek végrehajtva.

Ezen állitásom illustrálására e helyen engedtessék meg nekem adatként felemlitenem, hogy egyedül az udvarhelyi szolgabirói járásnál az 1898-ik év II. felében

a) 3093 frt 7 krt tevő hátralék mutatkozott kártéritési összegben;

b) 4375 frt 59 kr pénzbüntetésekben;

és végül c) 433 frt 31 kr eljárási költségben s igy összesen behajtatlan 7884 frt 2 kr.

Hasonlólag igen nagy a hátralék az oklándi járásban is. Ezen szembeszökő hátralékot szerény nézetem szerint főként és részben az idézte elő, hogy a személyzet csekély létszáma a végrehajtás kellő időbeni foganatositására különben is való tulterheltetése folytán nem képes, s ezzel szemben ez időszerint csak is egy orvoslási módot látok, s ez az, hogy törvényhatósági bizottságunk tegye meg a kellő lépéseket a Nmélt. földmivelési miniszteriumnál az iránt, hogy az „Orsz. erdészeti alap“ terhére egy végrehajtói, illetve nyilvántartói állás rendszeresitessék.

Midőn erre mint égető kérdésre hivom fel nagybecsü figyelmöket, kötelességem azt is hangsulyozni, miszerint minden késedelmezés veszélylyel jár.

Folytatólag van szerencsém a tek. törvényhatósági bizottságnak nagybecsü tudomására hozni a következő időközben tett intézkedéseimet:

A megürült allevéltárnoki állásra törvényben előirt pályázat meghirdetése után Biró Dénest, ki is az 1883. I. t.-cz. 13. §. előirt teljes képesitéssel bir, törvényben gyökerező jogomnál fogva ezen állásra kineveztem.

A homoród-oklándi járásban rendszeresitett állatorvosi állásra Licht Gyula távoztával a kihirdetett pályázat rendén egyedüli jelentkező Perl Jakab okleveles állatorvos volt, kit ideiglenes minőségben a nmélt. m. k. belügyminiszterium jóváhagyásával ki is neveztem.

A közszolgálat érdekében Horváth Károly irnokot kicseréltem Papp Dénes irnokkal — továbbá Nagy Istvánt kineveztem irnoknak a keresztúri szolgabirói hivatalhoz.

Végezetül kötelessségszerüleg bejelentem a tek. törv. bizottságnak azon intézkedésemet, mellyel az alispáni állásra pályázati hirdetményt bocsátottam ki.

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Ezen intézkedésem megtételére engemet az inditott, hogy azon hitben és meggyőződésben éltem, miszerint a nagyméltóságu m. kir. közigazgatási biróság a Jakab Gyula nyugdijaztatása kérdésében, mely még deczemberben lett közgyülési határozattal kimondva, a közbevetett panaszt oly időpontban fogja elbirálni, hogy jelen közgyülésünk a választást megejtheti, s hogy a döntés ne találjon bennünket készületlen s e készületlenség folytán ne odáztassék e kardinális hivatal betöltése az adminisztráczió világos kárára októberre el: tettem meg intézkedésemet.

Remélem, a tekintetes törvényhatóság helyeselni fogja ezen eljárásomat s nem fogja félremagyarázni, a melyre annál kevésbé lenne ok, mivel ezen intézkedésemnél előttem csak vármegyénk jól felfogott érdeke lebegett, s belátva azt, hogy ezen üresedés folytán két referensünk hiányozván, a munka feltorlódik, adminisztrácziónk szenved, éreztem indittatva, de söt kötelezve magamat ezen, mellesleg mondva, már előzőleg felsőbb hatóságomnak is bejelentett s helyeselt eljárásom megtételére.

Beszédem végére jutva, szives elnézésüket kérem, hogy nagybecsü figyelmüket jelen alkalommal a szokottnál hosszabb időre vettem igénybe s figyelmökért hálás köszönetet mondva, ezennel a gyülést megnyitom — kérve jövőben is szives elfogulatlan támogatásukat.

A szólásra jelentkezöket Ádám Albert t. főjegyző fogja jegyezni s sorrendben szólásra hivni fel. S ezzel a tárgyalást megkezdendő, felkérem alispán helyettes urat jelentése megtételére.

*

A mindvégig általános érdeklődéssel s többszörös helyesléssel kisért megnyitó elhangzása és az azt követő lelkes éljenzés csillapulta után Daniel Gábor dr, a tőle megszokott méltóságteljes hangon szólt. Elismerését fejezte ki főispánunknak egyfelől, másrészt pedig a vármegye békés hangulatát proponálta. Tiszteletét nyilvánitotta a józan gondolkozásu ellenzéknek, de másfelől magas eleganczіával elitélte amaz ujabb galád és alávaló támadást, melyet a vármegye feje, általánosan tisztelt és közszeretetben álló főispánja ellen névtelen, még a sokszorositó nyomda czégét is nélkülöző szennyiratban közrebocsájtottak; idegennek nevezvén vármegyénk szülöttét s a szomszéd Csikvármegye ősi székében, Gyergyóban született Lázár Ádám grófot, ki rövid müködése alatt is odaadó munkásságával, jeles képzettségével általános tiszteletet és közbecsülést vivott ki vármegyénk minden rétegében. Megvetéssel fordult el mindenki a középkori gondolkozásra s annak is a salakjára mutató szennyirat létrehozójától; s a bizottság őszinte ragaszkodásának kifejezéséül többször lelkes óváczióban részesitette az ártatlanul ismételten megbántani akart főispánt. Végül Daniel inditványára a megrágalmazott főispán iránt bizalmát fejezte ki. Ezután főispánunk köszönetet mondott a bizottságnak s kijelentette, hogy vele született igazsá sze-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

reteténél fogva, mellőzve minden galád támadást, mig Felséges Ura, királya és a magas minisztérium bizalmából állását betölti, vármegyénk előhaladásán munkálkodik s abban nem zavarhatják meg a névtelen pamphletek özönével sem. Felszólaltak még Tibád Antal, Török Albert, Györffy Titus stb. bizottsági tagok. S különösen Györffy Titus hangsulyozta, hogy a béke a jelszó minden oldalon és kicsinyes érdekekért ezt feláldozni s továbbra is a személyes hajszát folytatni, a közügy határozott kárára esik. Mert világos és mindenki által beismert tény, hogy az ugynevezett „megyei ellenzék“ egyedüli czélja nem más, mint a közszeretetben álló főispán elüldözése, mely pedig épen az általános tiszteletnél fogva — nyilván a szorosabb megyei érdek kárá lenne. A már három év óta fáradhatlanul müködő főispán egyenes, őszinte és mindenkit tiszteletben tartó magatartása példás rendet teremtett s annak megszakitása, vármegyénk általános békéjének feldulását vonná maga után azon kevesek előnyére, kik folyton a z a v a r o s b a n szeretnek halászni.

Az alispán és árvaszéki elnök 1898. évi II. félévi jelentéseit, mivel kinyomtatva a bizottsági tagok jó előre megkapták, felolvasottnak tekintették és tudomásul vették.

Erre interpelláczziókat adtak be Török Albert dr, Nagy Samu dr, Szent-Királlyi Árpád, Ugron János és Ugron Zoltán. Az interpelláczziókra részben a főispán, nagyobbára az alispán helyettes Lázár Ádám gróf, főjegyző érdemleges választ adott s egyesekre — melyek adatszerzést, meggyőződést követelnek — a jövő közgyülésen válaszol. A válaszokat a közgyülés helyeslőleg tudomásul vette.

A kormányrendeletek során Széll Kálmán m. kir. miniszterelnöknek a maga és kinevezett minisztertársai nevében ez alkalomból a törvényhatósághoz intézett leiratát örömmel vette a bizottság és a főispáni megnyitóban tett inditvány alapján üdvözlő felirat intézését határozták el. Hasonlóan üdvözlik Magyar-Zsákodi Hegedüs Sándor kereskedelemügyi m. kir. minisztert is kinevezése alkalmából, ugyis, mint a vármegyénkből származó Hegedüs-család leszármazottját. Perczel Dezső volt belügyminiszter bucsuleiratát sajnálattal vette tudomásul a közgyülés, s tekintettel arra, hogy vármegyénket állandóan kitüntető magas pártfogásával támogatta, bucsufelirat intézését határozta el. A pénzügyi m. kir. miniszternek a parajdi sóbánya üzeme kiterjesztése tárgyában küldött leiratát sajnálattal vette tudomásul a közgyülés. A belügyminiszternek a folyó évi költségvetésre vonatkozó leiratát, melyben a vármegyei tisztviselők fizetésének felemelését is helybenhagyta, örömmel vette a bizottság is s ezért köszönő felirat intézését határozta el, de másfelől kérni fogja ezzel kapcsolatosan, hogy a vármegyei kezelő- és szolgaszemélyzet fizetésének felemelését annál is inkább, mert azok még jobban érzik a csekély fizetés mellett a sulyos anyagi gondokat s igazán méltók a magasabb dijazásra.

Az alispán előterjesztéseiből megemlitjük, hogy az adófelszólamlási bizottságba Gyarmathy Ferencz ügyvédet rendes és Daniel Károlyt póttagnak választották. Dolny Róbert székelykereszturi szolgabirónak a kihágásos ügyek tárgyalását megengedték. Az igazoló választmány határozata folytán az 1895. évben az oláhfalvi körben tartott választás megsemmisittetvén, az uj választás határideje folyó hó 29-ikére Lántzky Sándor v. elnökletével kitüzetett. Ugyancsak az igazoló vál. előterjeszti, hogy a kissolymosi választási kerületbe Bedő Ferencz és a ravaiba Végh Mihály választattak meg bizottsági tagoknak. A városnak a vámilletékek tárgyában hozott szabályrendeletét kiegészités végett visszaküldik. A községi faiskolákról alkotott szabályrendelet elfogadtatott. A helybeli főszolgabirónak az irnokok és dijnokok napi dijában tett jelentését jóváhagyó tudomásul vették s az előbbieknek 1 frt 50 kr és utóbbiaknak 1 frt dijt megállapitottak. Igen fontos és városunk s községeink előhaladását eredményezi azon üdvös határozat, melyben évenként négy rendes közgyülés tartását határozta el a törvényhatósági bizottság s ez irányban a szabályrendeletet is módositotta. A négy rendes közgyülés évnegyedenkint, mindig az utolsó hónap 16-án lesz, t. i. márczius, junius, szeptember és deczember hónapokban. Szivesen üdvözöljük varmegyénk intézőit az e téren is örvendetes haladás utján.

A járási mezőgazdasági bizottsági tagok felét kisorsolták és azokat Orbán Ottó báró kivételével, kinek helyébe Daniel Károly lépett — ujra megválasztották. A Nagy Samu dr. lemondásával üresedésbe jött közig. biz. tagságra pedig Lántzky Sándor bányatulajdonost választották meg.

Oroszhegy községnek a jegyző fizetése tárgyában hozott határozatát helyben hagyta a th. bizottság. E községben tehát ezentul 600 frt lesz a jegyző évi fizetése, mit Gálffy meg is érdemel.

Az E. K. E. nép- és tájrajzi kiállitását erkölcsileg támogatni fogja a bizottság, de alap hiányában anyagi segélyt nem nyujthat. A marosvásárhelyi kamara kérése folytán, a székely ipar-alapra társadalmilag gyüjteni fognak, ugy az Erzsébet templomra is, mely elhunyt királynénk emlékére fog épülni. A derzsi körjegyző irodai átalányára vonatkozó képviseleti határozatokat jóváhagyták.

Főispánunk előterjesztette az iparkamara által megküldött, a zetelaka—gyergyói vasut épitését elodázó miniszteri leiratot, melynek beható tárgyalása után Lázár gróf főjegyző elnöklete alatt, Diószeghy Samu kir. főmérnök, Török Albert dr, Ugron Gábor és Válentsik Ferencz tiszti főügyészből álló bizottságot küldött ki a közgyülés, hogy ezen vármegyénket is mélyen sujtó határozat megváltoztatása iránt feliratot szerkeszszenek. A közegészségügyi bizottság tagjait ujra választották. Alispán igen fontos és megyénket közelről érintő javaslatára, elhatározták, hogy a héjasfalva—székelyudvarhelyi vasut közgyülésein, alispán, tiszti főügyész képviseljék a vármegyét s ezen kivül felkérik a vármegyei összes országos képviselőket a közgyülésen való részvételre. A tiszti főügyész helyettesének Kassay Ignácz nyug. polgármester, országos ügyvédet választották meg. A baleseteknél a mentés és segélynyujtásra vonatkozó szabályrendeletet elfogadták. A tárgysorozat végén tárgyalták Tibád Antal orsz. képviselő, biz. tag azon önálló inditványát, hogy Jakab Gyula alispán szabadságáról hivassék vissza, mert ő ugy látja, hogy nem beteg. Válentsik Ferencz dr, tiszti főügyész igazán parlamenti szinvonalon álló beszédben — melyet az egész közgyülés lefolyása alatt többször élvezettel hallottunk tőle — fejtette ki, hogy a főispánnak jogában áll az ügyrend értelmében szabadságolni a tisztviselőket s Jakab Gyula 32 évi szolgálat után előzőleg egészségi okokból nyugdijazását kérte és ezzel kapcsolatos a szabadságolási kérése is, melynek megtagadása, visszavonása, az oly hosszas szolgálatban levő tisztviselő iránt való méltánytalanság lenne. A közgyülés többek pro és contra felszólalásai után, az inditványt elejtette. Végül pedig főispánunk lelkes éljenzésével a közgyülés szétoszlott; a jegyzőkönyv hitelesitésére Sándor Mózes kir. tanácsos, tanfelügyelő és Nagy Samu dr ügyvéd biz. tagokat küldvén ki.

Utlevél. A belügyminiszter körrendeletben hivta föl a Romániába utazók figyelmét arra, hogy utlevelüket a román konzulátusnál okvetlenül láttamoztassák, mert a nem láttamozott utlevelekkel Oláhországba senkit sem eresztenek. A konzulátus Budapesten van s igy a vidékieknek is itt kell láttamoztatni az utlevelet. Jó lesz ezt megjegyezni, mert nem valami nagy mulatság az, ha a határról a szegény turistát visszaküldik, kitanitva arra, hogy az utlevél a maga eredeti állapotában mit sem ér.

Községi jegyzők mozgalma. Biharmegye jegyzői kara állást foglalt a közjegyzői kényszerről szóló javaslat ellen. Határozata, a melynek támogatására fölszólitja az ország jegyzői karát, igy szól:

Biharvármegye jegyzői egyesülete tudomást szerezve arról, hogy a magas kormány, egy a jegyzői kar anyagi érdekeit mélyen sértő javaslatot dolgoztatott ki, a melynek értelmében a községi és körjegyzők az adás-vételi szerződések és telekkönyvi beadványok készitésétől tiltassanak el, már most jó előre, mielőtt eme törvényjavaslat a képviselőházba beterjesztetnék és az törvényerőre emelkednék, az egyesületi alapszabályok 2-dik §-a második bekezdése értelmében az ellen tiltakozását mondja ki, még pedig azért, mert mig egyrészt eme javasolt közjegyzői kényszer a községi és körjegyzőket a létföntartásuk biztositásához szükséges mellékes jövedelemtől foszt ja meg és taszitja őket, munkával tulterhelve a kétségbeesés azon valóban szánalmas helyére, honnan az ut vagy az öngyilkosság kinzó, vagy pedig a sikkasztás kinzó pályáján vezet keresztül — másrészt pedig azt a földhöz tapadt szegény földmives falusi népet teszi anyagilag tönkre akkor, midőn arra kényszeriti, hogy 50 vagy 100 forintos adás-vételi jogügyletért 3—4-ed magával községétől 30 kilométer távolságra fekvő közjegyzői székhelyen jelenjék meg. Ugyanazért, tekintve azt, hogy Magyarország parlamentje olyan törvényt, melynek a föntebb előadottak czéljai, el nem fogadhat, Biharvármegye jegyzői egyesülete kérje föl jelen jegyzőkönyvi kivonat kapcsán e vármegye összes országgyülési képviselőit, hogy méltóztassanak oda hatni, hogy a köz jegyzői kényszert kimondó törvényjavaslat jogerőre ne emelkedjék.

Hitelesitett palaczkok és poharak. A kereskedelmi miniszter márczius 15-iki kelettel rendeletet bocsátott ki, amelyben kimondja, hogy a vendéglőkben, korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken italok kimérésére használt nyitott palaczkok és poharak mértékhatárát ezentul hitelesittetni kell, illetőleg ezentul csak ilyen korona bélyeggel hitelesitett palaczkok és poharak, használhatók. Részletezi a rendelet a hitelesités módját és meghatározza azt is, hogy a mértéket jelző vonalak a palaczk és pohár melyik részén alkalmazandók. Hogy pedig a már használatban levő és készletben levő palaczkok és poharak értéküket ne veszitsék, megengedi a miniszter, hogy azokat bizonyos föltételek mellett ez évi julius hónap elsejéig az uj előirás szerint hitelesittessék. A rendelet nyitott palaczkokra és poharakra már julius elsejétől kezdve hatályban van, zárt sörös palaczkokra 1901 évi julius 1-én lép hatályba. Megállapitja a rendelet a hitelesités diját is. Egyszerü palaczkok és poharak hitelesitése ürtartalomra való tekintet nélkül, 4 krajczár, oly poharaknál pedig, amelyeken több mérték van jelölve még külön két krajczár a maximuma. Azzal végződik a rendelet, hogy aki a megállapitott határidőkön tul megfelelő hitelesitéssel nem biró palaczkokat, vagy poharakat használ, kihágást követ el és Magyarországon az 1879: XL. t.-cz. 136. §-a alapján az 1880. évi augusztus 17-én kelt 38547 szám alatt kiadott belügyminiszteri rendelet 8. §-ában megjelölt hatóságok utján, Horvát-Szlavonországban pedig az ott jelenleg fennálló törvényes szabályok szerint megbüntetendő. Az elzárt, lepecsételt, etikettel ellátott és finom bort tartalmazó palaczkokra és a hozzájuk való poharakra nem vonatkozik e rendelet.

Uj váltó-ürlapok Az 1899. évi április hónap elsejével koronaértékü bélyegzett váltó- s igérvényjegy-ürlapok bocsáttattak forgalomba. A bélyegraktárak s a bélyeganyag kezelésével megbizott adó- s más jövedéki hivatalok kötelesek azonban elsősorban a mostani, ugy 1883-ik évből való váltó-, mint az 1871-ik évből való igérvényjegy-ürlapokat a készlethez képest, még az 1899, évi augusztus hónap 31-ikéig az igények kielégitésére forditani. Az uj váltó-ürlapok 10, 20, 40, 60 és 80 fillér, 1 korona, 1 korona 20 fillér, 1 korona 40 fillér 1 korona 60 fillér, 1 korona 80 fillér, 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28 és 30 korona bélyegértékü osztályokban bocsáttattak ki és valamennyi egyformán 318 milliméter szélességü és 114 milliméter magasságu. A 10 fillértől 1 korona 80 fillérig bezárólag terjedő bélyegértékü váltó-ürlapok világos-barna, a 2-től 30 koronáig bezárólag terjedő bélyegértékü váltó-ürlapok pedig zöldes-szürke átnyomattal és levéldiszitményekből és „kincstári jövedék“ föliratból álló ismétlődő folytatólagos vizjegygyel gyártott vékony fehér papiron, fekete szövegnyomással és pedig külön magyar, horvát, német és olasz szöveggel vannak kiállitva. Ugy a világos-barna, mint a zöldes-szürke guillochirozott dombor-mintáju és egyenes vonallal körülfoglalt egyenlő rajzu alnyomat 297 mm. széles és 100 mm. magas. Az alnyomat guillochirozott rajzából a magyar korona országainak egyesitett angyalos (közép) czimere tünik ki. Az alnyomaton jobbfelől a váltó szövege irásbetükkel és vonalakkal, a szövegnélkülieknél a szöveg helye csupán vonalakkal, az ürlap szélességében balfelől a bélyegjegy képe, alatta a váltó-ürlap készitésének évszáma s azonkivül szintén balfelől még széljegyzetként a váltófokozat s bélyegjegy értéke két és három sorban álló betükkel keresztben feketén van nyomva. A széljegyzet és a váltó szövegét, illetőleg a szöveg helyét elválasztó bélyegjegy képe, hosszas négyszög, amely a váltó-ürlapok minden kategoriájánál egyformán 41 milliméter széles és 91 milliméter magas. A 10 fillértől 1 korona 80 fillérig bezárólag terjedő bélyegértékü váltóknál a bélyegjegy képe az egyenes külső és egy csipkeszerü belső vonalakkal befoglalt mezőn, egymással stilizált virágdiszitmények és a váltó számozására szolgáló sürün vonalozott táblácska által összefüggő egyenlő nagyságu két körrajzból áll. A felső körnek ékitményes rajzzal határozott mezőjében a bélyegérték egyszerü arabs számjegygyel s alatta „fillér“ vagy „korona“ szó vagy pedig számjegyekkel és K. f. betükkel van nyomva.

Római levél

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Majdnem minden nap betérek egyik vagy másik antiquariumba, néha csak kiváncsiságból, mert jól esik, ha legeltethetem szemeimet a könyvek halmazán, máskor határozott czéllal, keresve egy-egy szükséges olasz vagy latin könyvet.

A minap egyik mellékutczán haladtam végig, sietve az egyetemre, a midőn hirtelen egy diszes antiquarium tünt a szemembe.

Alig léptem be, azonnal az olaszok egyik elsőrangu elbeszélőjének *Edmondo de Amicis*-nek egy kötete akadt kezembe, a melyet már régen kérestem, de antiquarice megkapnom eddig nem sikerült. Természetesen azonnal birtokomba vettem az értékes könyvet.

A mint tovább kutattam *Calepinusnak* hires hét nyelvü szótárára bukkantam, a mely ma ugyan elévült munka, de nyelvészeti s szótárirodalmi értéke még ma is tagadhatatlanul igen nagy.

S végül magyar könyvre is akadtam. *Ábrányi Kornél egyik zenészeti tanulmányát* kaptam meg olasz piaczon. Bár zenész nem vagyok, de e könyv, a mely *Liszt koronázási miséjét* fejtegeti, annyira bámulatba ejtett, hogy azonnal megvásároltam.

Hogyan került ez a mü olasz könyvpiaczra, ki tudná megmondani?

Ez alatt az idő eltelt ugyan annyira, hogy az egyetemről elkéstem, de a veszteséget teljesen pótolta az a tudat, hogy három értékes müvel gazdagitottam könyvtáromat.

Este nem éreztem magam a legjobban. Korán lefeküdni nem akartam. Szinházba nem mehettem, mert azok a franczia köztársasági elnök halála miatt zárva voltak.

Végre elhatároztam, hogy betérek a „C a f f é S a v o j a“-ba zenét hallgatni. (Egyetlen kávéház, a hol zene van.)

A tulajdonos német. A zenekar sveiczi hölgyekből áll s talán épen ebben keresendő, hogy a programm annyira internáczionális.

A mikor beléptem, egy itt ismeretlen világ tárult fel előttem. Egyik asztalnál francziák, a másiknál németek, a harmadiknál angolok és olaszok ültek elmerülve a „R á k ó c z y“ hallgatásába. Igen, a Rákóczy indulót játszták kifogástalan praecisitással.

E büvös hangok egy régen nélkülözött világot varázsoltak köröm. Mintegy gondolkodóba estem, hogy hol is vagyok most? Majd önkénytelenül tapsolni kezdettem, mig végre a pinczér „c h e c o m a n d a s i g n o r e“ szavai eloszlatták ábrándjaimat s ujra a régi idegen világ vett szárnyai alá.

Azután sem tudtam eléggé áldani a véletlent, hogy engem abban a szerencsében részesitett, hogy egy római kávéházba a Rákóczy hangjai mellett léphettem be.

Az angolok és németek foglalásai s a nagyhatalmi szerepjátszása az olasz kormány figyeimét is a khinai partok felé irányitotta, de hogy tényleg lesz-e valami belőle, az igen kétséges. Bár a kamarában még nem tárgyalták, mégis a tiltakozó szózatok már több oldalról elhangzottak, mert az afrikai veszteség még igen élénken él a nemzet tudatában. Amott a magukét nem tudták megtartani, vajjon itt a másét képesek lesznek-e elvenni?

Körülbelől csak a kormányt fogja áldozatul kivánni ez a nagyhatalmi aspiráczió.

Az idő igen szép. A fák már virágpompában diszlenek. Minden a tavaszra, a kikeletre emlékeztet.

A városi közönség, különösen pedig az itt időző idegenek szorgalmasan keresik fel az örök város körül elterülő gyönyörü vidékeket.

Különösen Tivolit keresik fel, hogy meglássák a latin irodalom arany korának fészkét, Horatius, Tibullus és Maecenas villáit s a történelmi nevezetességü sabin hegyeket.

A szerkesztő ur kész hive
Róma, 1899. márczius hó. —*cz.* —*s.*

A népnevelés apostolai.

Mottó: **Csak előre!**

— **E. M. K. E. Olvasó- és dalkör** alakult Muzsna községben, mely a többi székely faluktól elszigetelve, a kétféle nemzetiségü községek közé van beékelve. Többszörös fontossággal bir tehát ott a magyar dal, zene és jó irányu olvasmányok gyakorlása. Tudják ezt a község vezetői s leküzdve sok nehézséget, most hetenkint kétszer-háromszor összejövetelt tartanak és buzgósággal teljesitik a népnevelés terén osztályrészükül jutott nemes feladatukat. Közelebbről dalestélylyel egybekötött táncz-vigalmat rendeztek s felhasználva ez alkalmat a hazaszeretet élesztésére, összhangzatos dalokkal füszerezett felolvasást és szavalatokat tartottak. Ez alkalommal tiszta jövedelem 12 frt volt. Felülfizettek: Benedek Imre főszolgabiró, Fuchs Vilmos körorvos, Zrinyi János erkedi állomásfőnök 1—1 frtot; Sándor András ev. ref. pap, Pál József, Ábrahám Elek, Farkas József és Szász Béla 50-50 krt; Miklós Sándor 75 krt; Áros Lina, Pál Sándorné 25 krt; Zsakó János, Dénes Lajos és Zoltán Zsigmond 10—10 krt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

TANÜGY.

A tanitói fizetések kiegészitése. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniseter a községi és felekezeti iskolai tanitói fizetés-kiegészitések és kárpótlékok czimén kijáró államsegélyek folytatólagos kiutalványozása tárgyában fontos rendeletet adott ki. E rendeletben meghagyja a közigazgatási bizottságoknak és a felekezeti iskolák fentartóinak, hogy az erre vonatkozó kimutatásokat április végéig terjeszszék föl. A kiegészitést a miniszter ezentul nem bizonyos számu évekre fogja folyóvá tétetni, hanem mindaddig, mig akár az iskola, akár a tanitó tekintetéből beálló valamely változás a módositást szükségessé nem teszi.

Tejgazdasági tanfolyam. Május hó 1-én nyilik meg a nagyszécsényi tejszövetkezetnél (Nógrádmegyében) létesitett állami tejgazdasági munkásnőket képző iskolának ujabb — félévre terjedő — tanfolyama. Az ide való felvételért kifogástalan előéletü és legalább is 16 évet betöltött nők pályázhatnak, kik teljes ellátásban (esetleg e helyett havonta 15 frt ellátási dijban) és 4 frt havi bérben részesülnek. Az ez iskolára való felvételért a kérvények keresztlevél, iskolai és erkölcsi bizonyitványokkal felszerelve a nagyszécsényi tejszövetkezet igazgatóságához intézendők április hó 20-ig.

Székely-Keresztur vidéki tanitók figyelmébe. Sándor Mózes kir. tanácsos, fanfelügyelő lapunk utján értesiti a Székely-Keresztur vidéki összes tanitókat, hogy Nagy Sándor méhészeti szaktanár folyó évi április 23-án Etéd és 24-én Gagy községekben az iskolákban s 25-én és 26-án Székely-Kereszturt az állami tanitóképző intézetben méhészeti előadásokat tart. Óhajtandó, hogy ezen előadásokat mentől többen meghallgassák nemcsak tanitóink, de a közelben lakó és az ügy iránt érdeklődő gazdák is.

Irodalom.

Indiáról szól az a vékony, de tartalomban dusgazdag füzet, mely e héten megjelent. Pompás világos képei az indiai müvészet remekeit varázsolják az olvasó és szemlélő elé; az udaipuri nagy pagodát, a dzsunagati sziklába vájt csarnokot, Durga istennő aivallii templomát, az amaravatii sztupát, stb. stb. E csodás, dusgazdag, szinte tultömött müvészet, melyből a keleti képzelet bujasága árad ki, s a rabszolga-munka türelmessége ugy hat az európai agyvelőro, mint azok a végtelen hosszu, episodokkal, külső részletekkel tultömött végnélküli hosszu eposzok, a melyeket áttekinteni mi nem is birunk, csak egy-egy részletében gyönyörködjük ki magunkat. Egy mese-ország mesés müvészete ez. Épületeik láttára eszünkbe jutnak Arany János sorai:

„Vésü hegye által virágzik a holt fa,
Hajt levelet, lombot, de nem ugy, mint hajdan,
Idegen sok szinre van festve olajban.

Vérpiros a zöldje, arany a virága,
Sziszegő sárkánynyá fonyódik az ága,
Zöld madarak közte hallgatva megülnek,
Madárszavu csengők a helyett csendülnek.

Valóban, mintha volna is némi — igen távoli — rokonság a magyar ornamentikának és az ind müvészet elemének, de mily szegény a magyar! Az indnek egész buja vegetácziója van, külső ornamentális flórája és faunája, a magyar egy pár lepkeszárny szinét, tulipán, rózsa és csillag alakjait másolja untalan. Talán az ind épitészet adhatna némi homályos sejtelmet arról is, milyenné fejlődhetett volna a magyar épitő stilus, ha fejlődni képes lett volna. Igy, a hogy ma keressük és csináljuk a „magyar stilus"-t, igy sem magyar nincs benne, sem stilus. A kis füzet, mely India e kincseit őrzi magában, a *Nagy Képes Világtört.* 20-ik füzete. A munkát Marczali Henrik egyetemi tanár, kitünő tudósunk szerkeszti. Egy kötet ára diszkötésben 8 frt. Egy-egy füzeté 30 kr. Hetenként egy füzet jelen meg. Kapható részletfizetésre is Révai Testvérek Irod. Int. R. T. Bpest, Üllői-ut 18 és bármely hazai könyvkereskedésben.

Szenzácziós regény közlését kezdte meg husvéti számában a „Fővárosi Lapok", ez a tartalmas, legszebben kiállitott kiváló hetilapunk. Sienkiewicz Henriknek, a gyorsan nagy népszerüségre szert tett kiváló lengyel származásu irónak „Quo vadis" (Hova mégy?) czimü regénye ez, Erényi Nándor, a „Fővárosi Lapok" segédszerkesztőjének, pompás forditásában. A „Quo vadis"-t mindjárt eredetiben való megjelenése alkalmával leforditották otasz és franczia nyelvre és mindenütt óriási feltünést keltett ez a római tárgyu szenzácziós regény. Nero kora adja meg a milieujét annak a szépséges szerelmi históriának, amelyet Sienkiewicz mesteri tolla oly poétikusan ir meg. A kitünő regény a „Fővárosi Lapok"-ban jelenik meg először magyar nyelven és bizonyára széles körben fog méltó feltünést kelteni. A „Fővárosi Lapok"-at, mint legjobban szerkesztett, legkiválóbb folyóiratunkat melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára egy évre 12 frt, félévre 6 forint. Szerkesztőség: Budapest, V., Hold-utcza 15. sz., Kiadóhivatal: Budapest, V., Dorottya-utcza 10.

KÜLÖNFÉLÉK.

Tavasz.

— Költemény prózában. —

Az ég szerelme a tavaszban nyilatkozik. Csókjával illeti a földet a napsugár s megtermékenyitve kel ki belőle a föld ékessége. A téli szemfedőt elüzi a szerelmes nap meleg heve, elüzeti vele féltékenysége, odaborul kedvesének sóvárgó keblére s felkelti az alvó természetet, előhivja szerelme zálogát a szende kis ibolyát. Visszahivja a hütlen fecskét, mely édes-bus csicsergéssel vett fél évi bucsut az aludni készülő természet hervadt fáitól, visszavonzá üde képe mindama hütlen kis vándorokat, kik haldoklásában csalfán elhagyták.

Eljő a fülemüle báj dala, rigó füttye és kakuk szava, megtér minden, mi szereti a tavaszt, az ifjuságot s a természet ujra ébredését. Szerényen buvik elő földi melegágyából az egyszerü ibolya s keltében mosolyog a játszi napsugárra, mely életre hivá. Millió bogárka csendes földi futkosása, zümmögése, a tarka pille vig repkedése adja tudtunkra, hogy örüljünk, a kikelet s a természet megalkotóját pedig üdvözöljük.

A jelen örömei, a jövő reményei künn csicseregnek s futkosva élvezik a szabad természet szabad örömeit. Vig gyermekzsibaj tölti be a léget s kedves csacsogásuk versenyt dalol a magasban uszó légi s bokrok fakadó ágai közt családi otthont készitő dalnokok csicsergő báj zenéjével. Zöldbe öltözik a természet és ünnepli a verőfényt, mely szabadságot adott a csalogány szárnyainak, gyermekek jó kedvének. De ki is ne szeretné a természet tavaszát, kikeltét az életnek: hisz maga az emberiség is csak azért születik, él és hal, hogy élje a tavaszt, élvezze a gyönyörét fiatalságának és az aggkor csendes nyugalmát is az ifjukor bája adja meg. El-elborong a multak édes emlékein s lelke örül az ifjak tavaszán, ez az a vigasztaló szó, mi távol tartja az aggkorral járó rejtélyes sejtelmeket.

Isten hozott szép tavasz! az élet örömeit jelképző mosolygó kikelet. Deritsd életünk egyhangu folyására mosolyod legszebb sugarait, a meg-megujuló emlékek éltető melegét: akkor jöjjön utódod a termékeny nyári szak, hogy üdvözölhessük őt is, kiben felkeltett szép reményeink, édes álmaink megtestesitőjét talán köszönettel fogadhatják, de az eszme a tied, téged áldunk bucsuzásodkor is szép tavasz arany sugára.

Appel Géza.

— **Személyi hirek.** Feleky Miklós, a 80 éves szinmüvész, városunk diszpolgára a székes fővárosból ideérkezett, hogy a ma (vasárnap) d. e. 10 órakor fia Feleky Pál rendőrkapitány lakásán Gálffy Kálmán kereszturi járási főszolgabiró által vezetendő nagygalambfalvi küldöttséget fogadja. Ez alkalommal adják át a nagynevü müvésznek szülőfaluja diszpolgári oklevelét, mely Hermann György helybeli festő müterméből került ki. Az ünnepélyes átadás után szükebb körü ebéd lesz d. u. 2 órakor. — Kathonay Domokos állami anyakönyvi felügyelő, kinek közelebbről a belügyi m. kir. miniszter buzgó müködéseért elismerését és kőszönetét fejezte ki — vármegyénkben vizsgálatokat tart. Tegnap az ábrahámfalvi anyakönyvi hivatalt vizsgálta meg, melyet kellő rendben találta.

— **Egy hatalmasan megtermett kacsa** száguldozott végig árkon-bokron a napilapok révén vármegyénk tavaszi rendes közgyüléséből. Az első hirt a Budapesti Hirlap hozta s ezt a Magyarország távirati értesülése követte. Annyira alapos az értesülésük, hogy — talán épen a nagy szenzáczió miatt — még vármegyénk nevét is elkeresztelték »Székely-Udvarhelymegyé«-re. A Magyarország meg pláne még egy adomát is füzött a távirathoz; jól megsózta, borsolta, hogy annál izletesebb legyen a zöldfarsangi kacsapecsenye m. t. olvasóinak. Kedves jóegészségükre kivánjuk a legujabb vidéki vadpecsenyét mind közönségesen! — Hogy mennyire elferditett tudósitást kaptak, arra nézve pedig szolgáljon felvilágositásul vármegyénk főispánjának lapunk mai számában szóról-szóra közölt, a közgyülésen elmondott elnöki megnyitó beszéde.

— **Az április 11-iki ünnepélyek városunkban** következő sorrendben lesznek: 1. Reggel 8 órakor az áll. felső leányiskolában. 2. D. e. 9 órakor a róm. kath. főgimnáziumban. 3. D. e. 10 órakor a kir. főreáliskolában. 4. D. e. 11 órakor az ev. ref. kollegiumban. 5. D. u. 2 órakor az áll. kő- és agyagipari szakiskolában.

— **Szinészet.** Baranyai Mihály szintársulata majdnem kétheti vajudás után megalakult s a szerződött előkelő tagok gyülekeznek városunkba. Tegnap este az itt lévők három egyfelvonásos szinjátékot adtak elő s ma (vasárnap) „A betyár kendője" cz. örökbecsü népszinmü kerül előadásra. Holnap (hétfőn) egész nap próbákat tartanak s kedden lesz az uj társulat első bemutató előadása. A mult számunkban emlitetteken kivül Hevessy Janka, Láng Ilon énekesnőket s négy jeles kardalosnőt, valamint Falusy népszinmüénekest és megfelelő segédszinészt szerződtetett, hogy most már közönségünk igényeit kielégithesse s helyrepótolja az utóbbi időben — nem az igazgató hibájából — felmerült hiányokat. Ajánljuk közönségünk ismert pártfogásába.

— **Gyász-hir.** Megilletődéssel vettük a következő szomoru jelentést: Hatolykai Potsa József, Háromszékvármegye főispánja, császári és királyi valóságos belső titkos tanácsos és kamarás a maga és gyermekei: Bertalan és neje, alsó-csernátoni Damokos Janka, gyermekeik Jóska és Ilma; Pál m. kir. tartalékos honvédhadnagy; Erzsébet és férje, kilyéni dr Székely György országgyülési képviselő; János; a néhainak édes testvére Potsa Izabella; testvére: Potsa Flóra kisborósnyói Tompa Albertné, férje és gyermekei; Potsa Gizella sepsiszentiványi Szentiványi Miklósné, férje és gyermekei; ugy számos közeli és távoli rokonaik nevében szomoruan jelentik a szerető nőnek, anyának, nagyanyának, anyósnak, testvérnek, sógornőnek és jó rokonnak nagyméltóságu hatolykai Potsa Józsefné szül. hatolykai Potsa Máriának élete 59-ik, boldog házassága 40-ik évében, hosszas betegség után végelgyengülésben f. hó 2-án este 10 órakor a halotti szentségek felvétele után bekövetkezett gyászos halálát. — Az üdvezültnek hült tetemei f. hó 5-én reggeli 8 órakor a vármegye székházánál tartandó gyászszertartás után Szárazpatakon délután 3 órakor a családi sirboltba fognak ideiglenesen elhelyeztetni. Lelki üdvéért az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 6-án Szárazpatakon és Sepsi-Szentgyörgyön fog a Mindenhatónak bemutattatni. Béke hamvaira! Az örök világosság fényeskedjék neki. Sepsi-Szentgyörgyön, 1899. évi április 3-án.

— **Nyilvános köszönet.** A Székely-Egyleti Első Takarékpénztár a csekefalvi székely zenekarnak 10 frtot adományozott, melyért e helyen is hálás köszönetét nyilvánitja Csekefalván, 1899. ápril 5-én László Gyula, a zenekar elnöke.

— **Az arany ember.** Egy igen szép és gyöngéd mozzanataiban megható ünnepeltetésről veszünk hirt Székely-Kereszturról, a mely ünnepeltetésben a székelykereszturi járás köztiszteletben álló főszolgabirája, Gálffy Kálmán részesült az ottani jegyzői kar részéről f. hó 8-án. A derék jegyzői testület ugyanis Gálffy Kálmánnak főszolgabiróvá történt megválasztatása alkalmából egy remek müvü ezüst tintatartót és arany tollatt vett emlékül s ez emléktárgyakat tegnap délelőtt nyujtotta át nagy ovácziók mellett. Az ünnepelt főszolgabirót ez alkalomból egyik udvarhelyi ismerőse a következő szellemes táviratban üdvözölte: »A madarat tolláról, az arany embert aranytolláról ismerik meg. Éljen az arany ember!« Mi nem ugyan arany tollal, de nem kevésbbé őszinte rokonszenvvel ismételjük e sorokat meg, kivánva, hogy az arany ember soká éljen!

— **Az idei érettségi vizsgálatok** irásbeli része városunkban az ev. ref. kollegiumban folyó évi junius 19. és 20. napjain Mezey Ödön dr főgondnok, akadályoztatása esetére Ugron János gondnok elnöklése mellett lesz megtartva.

— **Körjegyzői vizsga.** Kénosy Géza, vármegyénk nyug. főjegyzőjének fia tegnap a körjegyzői vizsgát sikeresen kiállotta.

— **Fenyéden** e hó 16-án szini előadással egybekötött zártkörü tánczvigalmat rendeznek a »Népkönyvtár« javára. Fekete Imre plebános áll a rendezőség élén s az ő érdeme, hogy a Népkönyvtárnak már sok hasznos olvasmánya van.

— **Halálozás**. Lurz János, Darócz község nyug. jegyzője életének 66-ik évében e hó 4-én elhalt. Temetése 6-án volt általános részvét mellett. Az egyszerü, de humanus gondolkodásu jegyző és mintagazda községében s a hol ismerték közszeretetben állott.

— **A m. kir. állami főreáliskola** folyó hó 11-én d. e. 10 órakor az 1848-ik évi törvények megalkotása emlékére az intézet tornacsarnokában »iskolai ünnepélyt« rendez, melyre az érdeklődő szülőket s közönséget tisztelettel meghivja az igazgatóság.

— **Székely-Kereszturt** f. hó 3-án szép sikerü mükedvelői előadás volt. A „Czigány" czimü darabot adta elő teljes köztetszéssel, legnagyobb megelégedéssel a mükedvelő társulat. Szerepét valamennyi sikerrel végezte, tehát az összes szereplőknek a szép sikerben való érdemét hangsulyozva emeljük ki Simén Erzsit Rózsi szerepével, melyet müvészileg töltött be, Nagy V. Miklóst a czigány szerepével, melynek tökéletessége, eredetisége méltán ragadta meg a közönség figyelmét, Csesznik Emilt Peti, Barabás Albertet pedig Gyuri szerepével, mely szerepek szintén osztatlan elismerést nyertek, hasonlóan a Lőrinczi István énekes szerepe. Kiemelendő Bándi Sándorné is, ki az előkészületre jutott rövid időhöz mérten elég szép sikerrel végezte a Rébék asszony terjedelmes szerepét. Ez ujabb sikerü előadásból is meritsen erőt, lelkesedést a társulat a további kitartáshoz, fenmaradáshoz. Jelszó legyen a kevésszer, de kellő sikerrel való előadás, a mi eddig is meg volt. Igy kellőleg fogja betölteni czélját s a tagoknak sem válik anyagi hátrányára e kellemes szellemi szórakozás, sőt felemelő, lelkesitő lesz az anyagi gondok közt.

— **A helybeli ev. ref. kollégium** április 11-én d. e. 11 órakor hazafias ünnepélyt tart a következő müsorral: Induló Morascher H.-tól; előadja az ifj. zenekar. Hymnus, orgona kiséret mellett énekli a közönség. Imát mond Fejes Áron rendes tanár. Emlékezés 1848-ra, Lampérth G.-tól; szavalja Demeter Domokos VIII. o. t. Szózat, Egressytől; énekli az ifjusági énekkar. Alkalmi beszédet tart Gönczi Lajos igazgató. Riadó. Rudassitól; éneki az ifjusági énekkar. Drámai költemény, Földes I.-től; előadják: Márton Árpád VIII. o. (Magyar ifju), Pallós István VII. o. (Elégegetlen) és Koncz Ferencz VII. o. (Idegen ifju) tanulók. Hunyady-induló, Erkeltől; előadja az ifj. zenekar.

— **Darócz község képviselőtestülete** hazafias határozatot hozott közelebbről Török Lajos közs. jegyző inditványára. Feledhetetlen királynénk emlékére Daróczon az óvoda és templom előtti tért szomoru koronás fákkal beültetik és „Erzsébet"-ligetnek fogják nevezni. Ez alkalommal elhatározták azt is, hogy állatbiztositó szövetkezetet létesitenek, mely különösösen a szegényebb gazdákra igen üdvös előnyöket nyujt. Az esetleg elhulló állatok tulajdonosainak a becsár szerinti összeget azonnal megfizetik és igy minden hátrány nélkül más állatot vehet az illető. A fiatal és derék jegyzőnek hazafias munkatársa a daróczi ev. luth. lelkész, ki miden jóért lelkesül s hazafias buzgalommal munkál a közérdek haladásán.

— **Püspökválasztás előtt.** Benedek Pál bethfalvi ev. ref. paptól hosszabb czikket vettünk, melyben az erdélyi püspökválasztás előtti hangulatot élénken ecseteli s összehasonlitásokat tesz a volt és jövendő püspök személyére nézve. Elmondja, hogy mikép tanácskoztak és tanácskoznak a „méltóságos, nagyságos és tekintetes főgondnokok, gondnokok, képiselők, tanárok és nagytiszteletü urak, hogy majd ápril 18-án kire adják szavazatukat. Csak nekünk, szegény papoknak, énekvezér-tanitóknak és egyháziaknak nincs szavunk." S igy folytatja: „Talán mégis lehetne a dolgot ugy intézni, hogy mi is a püspöválasztásba valamennyire befolyjunk. Mindenik képviselő akkor lenne igazi képviselő, ha minden fontos dolognál, eseménynél — ha mindjárt püspökválasztás is — megkérdezné választói akaratát s ugy cselekednék, mert ha ezt nem teszi, akkor senkit sem képvisel, csak a maga véleményét juttatja diadalra. Látjuk, hogy pl. az országgyülési honatyák minden nevezetes és fontos ügynél először kérdést intéznek választóikhoz, csak azután szavaznak; miért ne tehetnék ezt az egyházi képviselő urak is, különösen egy ilyen fontos dolognál, mint aminő egy püspökválasztás!?" Végül pedig czélszerünek tartaná, ha az egész kerület minden egyházmegyéjében általános gyülést tartanának s ott papok, tanitók és egyházm. képviselők meghatároznák, hogy kit ohajtanak püspöknek s a hivatott szavazók a kerületi közgyülésen a szerint választanának. „Mert csak igy lehetne érvényt szerezni az egyéni szabadságnak a fennálló törvények mellett; csak igy lehetne megvalósitani igazán ama három jelszót, melyeket mi reformátusok zászlónkra kitüztünk: szabadság, egyenlőség és testvériség. Ellenkezőleg azok holt betük maradnak, — mert „az embernek fia nem azért jött, hogy szolgáljanak neki, hanem hogy ő szolgáljon sokakért!"

— **A martonosi „Olvasó-társaság"**, mely az ottani pap és tanitó vezetése alatt már tiz év óta munkálkodik — a napokban saját pénztára gyarapitására sikerült mulatságot rendezett. Tiszta jövedelem 25 frt volt. Az „Olvasó-társaság" alkalmat nyujt az irás, olvasás, számvetés és a magyar dal gyakorlására s a haladó kor kivánalmainak megfelelő ismeretek szerzésére.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

— **„Az udvarhelyvármegyei közs. és körjegyzők egyletének reformálása“** cz. alatt a »Székely-Udvarhely« ez évi 13. számában Gálffy István oroszhegyi jegyző felhivására vonatkozólag Ráduly Sándor lövétei jegyző, mint a nevezett egylet elnökétől nyilatkozatot vettünk, melyet röviden következőkben ismertetünk. Ráduly Sándor nem tagadja, hogy 1898. aug. 14-ike óta egyleti gyülés tartva nem volt; még pedig azért, mert arra szükség sem is volt. A választmányi ülések megtartására sem volt ok, mert a legutóbbi gyülés óta nemhogy 10, de egy (mondva is egy) uj tag sem jelentkezett az egyletbe való felvételre s igy a nagy garral hirdetett 30 frt tagsági illeték — fájdalom — a levegőben lebet. A pénztári állapotok mult évi jul. 9-én kifogástalan rendben voltak s az ellenkezőjéről tudomással nem bir. A pénztári vizsgálatnál meggyőződtek igaz, azon eléggé elszomoritó tényről, hogy az egyes tagok 2, többen 3, sőt néhány még 5—8 évi tagsági dijjal is hátralékban volt. Erre azonban hivatalos közlönyük, a »Székely-Udvarhely« utján felhivták a hátralékosokat a fizetésre, s hogy ennek mily eredménye volt, a folyó hó 15-ére egybehivott közgyülésében bemutatandó pénztári jelentés lesz hivatva beszámolni.

— **A Martiny testvérek** igazgatása alatt 30 tagból álló müvésztársaság mulattatja közönségünket naponkint a barompiaczi vásártéren felállitott körsátorban. Az előadások változatosak és élvezetesek. A társulatnak saját zenekara van.

— **„Hogy főzték le Peleskét Korondon?“** E czim alatt a »Székely-Udvarhely« mult számában megjelent hirre vonatkozólag, felkérés folytán, kijelentjük, hogy maga az ügy mely meglehetősen bonyolult, »csendháboritás« czimen a helybeli főszolgabiróság elbirálása alatt áll s a hirben emlitett három egyén a döntés utánra hagyja fenn jogát a válaszadásra.

Szerk. üz. L. J. Csik-Uzvö gy. Az ezévi tavaszi hadgyakorlat f. hó 17-én kezdődik.

KÖZGAZDASÁG.

A lentermesztésről.

A len termelése nálunk Magyarországon nem igen ud prosperálni s inkább hanyatlásnak, semhogy fejlődésnek indult. Igaz, hogy e körülménynek egyik oka a vámmentesen beözönlő gyapot is, de más részt oka az is, hogy a lenmüvelés terén nem haladunk a korral s régi módi áztatási rendszerünk nem felel meg a kor kivánalmainak. A len jó termést csak nagyon jó földeken adhat. Legjobb terméseket kétségen kivül szüzföldeken ad, amennyiben azonhan ilyenekkel már nem igen rendelkezünk, megfelelő miveléssel és trágyázással kell a földeket megjavitanunk. A trágyázást illetőleg az legyen az elv, hogy közvetlenül len alá szalmás istálló trágyát alkalmazni nem szabad. Belgiumban pl. őszkor higitott trágyalével öntözik meg a talajt, mely áll 15 százalék trágyalé és 85 százalék vizből, a mely keverékből 120—160 hlitert visznek ki egy hektárra. Avagy őszkor beteritik az egész területet istállótrágyával s tavaszszal legereblyézik a kilugozott és a talaj felszinén maradt szalmát. E mellett azonban a mütrágyaféléket is igen kiterjedten használják s épen ezeknek használatával érnek el óriási terméseket. Ezeknek basználatát illetőleg mindenesetre jó lesz előbb kicsinyben eszközölt kisérletek utján megállapitani, hogy mely mütrágyákból, milyen mennyiséget szükségel az illető talaj, hogy a lehető legnagyobb termést adja. Mégis a legáltalánosabban a következő trágyázási mód használatos. A bevetendő területet még őszszel kell ellátni 130—170 kg. kainittal, tavaszszal pedig vetés előtt 120—150 kg. szuperfoszfáttal; közvetlenül vetés után 35—50 kg., négy héttel később ismét 35—50 kg. chilisalétrom szórandó ki. Ilyen trágyázás mellett a lehető legnagyobb s nálunk egészen szokatlan termésekre lehet kilátásunk.

Előveteménynek legjobbak az őszi s tavaszi gabonafélék, a here s a zöld ugar. A talaj müvelése pedig álljon: tarlótörés, őszi mély szántás s tavaszi grubberozásból.

A lent igen korán és sürüen kell vetni. Egy kis hold földbe elegendő 85—120 liter mag, sőt ha magnak vetjük 50—65 liter is. Vetés előtt a talajt meg kell hengerezni, utána jól befogasolni s ismét lehengerezni tanácsos. A vetőmag egyenletes mélyen való s egyforma letakarására igen nagy gondot kell forditani. A magnak 3—4 czentiméternél mélyebben nem szabad feküdni. A lennek letakaritását akkor kell eszközölni, midőn az sárga érésben van. Az utóérés 10—12 nap alatt szokott lefolyni.

Az áztatást illetőleg e helyen csak annyit jegyezünk meg, hogy lentermő vidékeken legczélszerübb volna szövetkezeti uton létesiteni modern, a technika mai vivmányai szerint berendezett lenáztatókat és lenkészitő telepeket.

Közönség köréből.*

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Felhivom becses figyelmét arra a türhetlen állapotra, mely itt városunkban a kutyazárlat elrendelésével napirenden van. A sintérek felsőbb rendelet folytán megkezdették s nemes odaadással folytatják müködésüket, s a hivatás teljesithetése végett a czigányhad — az utczai csőcselék mulatozására, de a müvelt ember valódi megbotránkozására — itt a város közepén, a piacztéren, a régi városház tőszomszédságában ütötte fel sátorát, s ez elfoglalt pozicziója mellett oly hiven kitart, hogy képes reggeltől délig s déltől estig onnan meg sem mozdulni. Ugy hiszem, hogy a sintérhad hivatását pontosabban teljesithetné azzal, ha naponként a városban egyszer vagy kétszer megteszi körutját s aztán egyenesen haza vonul s megkiméli a főtéren lakó közönséget ama folytonosan ismétlődő látványosságtól, a mely minden egyes kutya elfogatásával jár, s a mely az embert mindannyiszor fölháboritja. A rendőrfőkapitányi hivatal e tekintetben tehetne valamit, a mit ezennel kérünk is.

Tisztelettel *Főtéri.*

* Ezen rovatban helyet adunk minden közérdekü felszólalásnak, de a felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

Sz. 4138—1898. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sz.-kereszturi kir járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy sz.-egyleti első takarékpénztár fiók végrehajtatónak ifj. Patakfalvi Mózes és társai végrehajtást szenvedők elleni 570 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében (a sz.-kereszturi kir. járásbiróság) sz.-udvarhelyi kir. törvényszék területén levő sz.-kereszturi 573. sz. tjkvben foglalt 885 1|1, 886/1, 887 1|1, és 888 1|1 hrsz. ingatlanra 256 frt, 1166 1 hrsz. ingatlanra 37 frt, 1172/1 hrsz. ingatlanra 29 frt, 1626|a. és 1626|b. hrsz. ingatlanra 10 frt, 1698|1 és 1699|1 hrsz. a. ingatlanra 29 frt, 1703|1 hrsz. a. ingatlanra 20 frt, 1772|1 és 1773|1 hrsz. a. ingatlanra 10 frt, 1789 hrsz. a ingatlanra 9 frt, 1872|1 hrsz. a. ingatlanra 4 frt, 1881 1|1 hrsz. a. ingatlanra 3 frt, 1958 1 hrsz. a. ingatlanra 2 frt, a 2144|1 hrsz. a. ingatlanra 13 frt, a 2213|1 és 2214 1|1 hrsz. a. ingatlanra 8 frt, 2240 1|1 hrsz. a. ingatlanra 10 frt, a 2604 hrsz. a. ingatlanra 15 frt, 2506|b 2508 és 2509|2 hrsz. a. ingatlanra 6 frt, a 2703|1 és 2704|b|1 hrsz. a. ingatlanra 25 frt, 2731|1 hrsz. a. ingatlanra 2 frt, 2783|1 hrsz. ingatlanra 10 frt, 2895|1 hrsz. a. ingatlanra 11 frt 3002|1 hrsz. a. ingatlanra 27 frt, 3009|1 hrsz. a. ingatlanra 46 frt, 3080|1 hrsz. ingatlanra 6 frt, 3158|1 hrsz. a. ingatlanra 9 frt, 3198|1 és 3199|1 hrsz. ingatlanra 27 frt, 3433|1 hrsz. ingatlanra 6 frt, 3696|1 hrsz ingatlanra 50 frt, 3822|1 hrsz. a. ingatlanra 16 frt, 3834|1 hrsz. a. ingatlanra 5 frt, 4016|1 és 4085|1 hrsz. a. ingatlanra 6 frt, 4220 2|1 és 4221|1 hrsz. a. ingatlanra 10 frt, 4460|1 hrsz. a. ingatlanra 9 frt, 4481 2|1 és 4482|1 és 4483|1 hrsz. ingatlanra 13 frt, 4589|1 és 4590|1 hrsz. ingatlanra 20 frt, 4684|1 hrsz. a. ingatlanra 6 frt, 4852|1 hrsz. ingatlanra 16 frt, 4927|1 hrsz. a. ingatlanra 15 frt, 4934|1 hrsz. a. ingatlanra 5 frt, a 4956|1 hrsz. a. ingatlanra 2 frt, az 5063|1 hrsz. a. ingatlanra 5 frt, az 5066|1 hrsz. a. ingatlanra 8 frt, 5071|1 hrsz. a. ingatlanra 6 frt, 5094|a és 5094 é|1 hrsz. a. ingatlanra 6 frt, 5185|1 hrsz. a. ingatlanra 3 frt, az 5525|1 hrsz. a. ingatlanra 22 frt, az 5736|1 hrsz. a. ingatlanra 6 frt, 5790|1 hrsz. a. ingatlanra 1 frt, az 5968|1 5978|1 és 5979|1 hrsz. a. ingatlanra 11 frt a 6287 és 6289|1 hrsz. ingatlanra 6 frt, 6310|1 hrsz ingatlanra 6 frt, 6700 hrsz. a ingatlanra 12 frt, 6707|1 hrsz a. ingatlanra 20 frt, 6762 b|1|1 hrsz. a. ingatlanra 6 frt, 6765|1 hrsz ingatlanra 16 frt, 6819 hrsz. ingatlanra 5 frt, 7172 hrsz. a. ingatlanra 21 frt, 7262 és 7502 hrsz. a. ingatlanra 43 frt, 7383 2|1 hrsz. a. ingatlanra 10 frt, 2066 1|1 hrsz. a. ingatlanra 3 frt, a 2332|5|1 hrsz. a. ingatlanra 2 frt, 2496 2|1 hrsz. a. ingatlanra 12 frt, 2551|4|1 hrsz. a. ingatlanra 6 frt, 2737|1 és 2738 4|1 hrsz. a. ingatlanra 55 frt, 2979 3|1 hrsz. a. ingatlanra 67 frt, 5163 4|1 hrsz. a. ingatlanra 4 frt, 6952|2|b|1 hrsz. a ingatlanra 3 frt, a 6952 2|2 hrsz. a. ingatlanra 2 frt, a 6952 2|10 hrsz a. ingatlanra 5 frt, a 7516 1|1 hrsz. a. ingatlanra 54 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi május hó 18-ik napján délelőtt 9 órakor esetleg a mennyiben aznap az árverés befejezhető nem volt, a következő nap délelőtt 9 órakor** alulirott telekvi hatóság hivatal helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság mint tlkvi hatóság.

Székely-Keresztur, 1899. január hava 14-ik napján.

Veress,
kir. albiró.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapitó bedö zsöléskent alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghülésaknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkenti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten**. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértekü utánzat van forgalomban. Ki **nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget **„Horgony“** védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem **valódit** utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Kapható Székely-Udvarhelyt Nagysolymosi Koncz Ármin gyógytárában.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel szinét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké. Ára darabonként 3 frt. Jótállás mellett, mig a készlet tart. Hozzá ezüstös óralánez 60 kr

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállitáson kitüntetve, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és kényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzt megtakaritó. Darabja 3 frt. A penge *** csillagos aczélból és a többi részei alpaccából vannak Egy külön penge hozzá 1 forint.

Megrendelhető:

Pollák Sándor főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker., Kálmán-utcza 17.

Gyüjtőknek 5 darab után egy ingyen küldetik.

Meghivás.

A hazai szövetkezetek központi hitelintézete mint szövetkezet kötelékébe tartozó Lokod és vidéke községi hitelszövetkezet 1899. évi április hó 16-án d. u. 2 órakor a községházánál rendes közgyülést tart, melyre a tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghivatnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapitása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 2 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Belépés az »orsz. központi hitelszövetkezetbe.«
8. Alapszabályok megváltoztatása.
9. Netáni inditványok.

1898. évi deczember hó 31-én a tagok száma 105, üzletrészeinek száma pedig 293 volt; az év folyamán belépett 4 tag 4 üzletrészszel, kilépett 3 tag 5 üzletrészszel.

A felügyelő bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Lokod, 1899 április hó 2 án

Az igazgatóság.

BOR

tiszta természetes erdélyi és magyarországi termés, melyek vétel előtt **hivatalosan vegyelemezve** vannak, **csakis**

FERNENGEL GYULA

jóhirü pinczéjében Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utcza) kapható a következő előnyös árakban:

Literenként 32 krtól 1 frt 40 krig; 10 literen felül 28 krtól 1 frt 20 krig. — Nagyban adó nélkül 56 literen felül hektoliterenként 24 frttól 46 frtig.

Részletes árjegyzék és minta ingyen és bérmentve.

Czipőraktár feloszlatás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **czipőraktáromat folyó év április 24-éig véglegesen beszüntetem** és hogy a raktáron levő nyári és téli árut nagyon olcsó árban eladom. Egyuttal felkérem a helybeli és vidéki t. cz. kereskedő urakat, akik lábbeli árulással foglalkoznak, hogy a raktáromon lévő készletet, nagybani vétel végett, megtekinteni sziveskedjenek. **Női lag-, oldalgombos s kivágott lagczipő, brünel czugos és félczipő** és mindennemü házi czipők. **Férfi sevro** és **lag-czugos, lag** és **bör félczipő, sárga hegymászó-, czugos** és **félczipő. Fiu börczugos-** és **félczipő. Leány brünel czugos-, sárga-** és **lag félczipő Gyermek brünel czugos-, lag-félczipő, torna** és **sárczipő. Szár s czipő** kisgyermeknek **Férfi csizma, gámásli** stb rendkivül olcsó árban kaphatók. **Üzletberendezés eladó.** Az eddigi szives pártfogást köszönve, maradtam teljes tisztelettel!

Sz.-Udvarhelyt, 1899. márczius hó

Bock József J.
czipőraktáros.

Kitünő konyha.

Kőbányai sör. — Olcsó szoba árak.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a

BUDAPEST SZÁLLODÁT

özv. Schnapek Józsefné urnőtől f. év **április hó 1-én** átvettem. — Hosszas éveken át szerzett tapasztalataimnál hogva **főtörekvésem** lesz a legnagyobb igényeknek is megfelelni s ugy **konyhámmal, kitünő boraimmal, szeszes italokkal, naponta friss sörrel** stb. **előzékenységemmel a Budapest szálloda jó hirnevét** nem csak fenntartani, hanem azt napról-napra fokozni. — Elfogadok **havi bérletet reggeli, ebéd** és **vacsorára** a legjutányosabb árakban.

Becses pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel
Müller Károly, vendéglős.

Kitünő ó-borok.

Nyomatott a kiadótulajdonos Betegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt. 1899.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.